

1980

DADZIS

Noskanējis

imantstohmelis@inbox.lv

SATĪRAS
UN HUMORA
ZURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNEŠT

© LKP CK izdevniecība
«Dadzis», 1986.

Nr

NO «DADŽA» ALBUMA

Pirms gada krelsajā attēlā redzamā plāksnīte ar trīm naglām bija piestiprināta pie blakus augošā bērza. Tas tika parādīts «Dadža» fotoalbumā. Tagad šis bērzs var augt griezdamies, toties grūti klājas citam bērzam 50 m tālāk, kuru redzam apakšējā attēlā.

Netalu no Beberbeķu dabas parka
fotografējis
L. STĀLBERGS.

Liepājas Būvmateriālu un konstrukciju kombināta silikātu ķieģeļu ceha interjers, kas veidots no izjauktiem elektromotoriem.

ILMARS JUZUPS

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

«AVANSI, AVANSI,
AVANSI...» —

ar tādu virsrakstu žurnāla 18. numurā bija publicēts fejetons par nebūšanām Ludzas rajona patērētāju biedrības 8. veikala taras pieņemšanas punktā.

Kā ziņo Ludzas rajona patērētāju biedrības priekšsēdētāja vietniece T. Vrubļevska, taras punkta vadītāja L. Cvetkova, kas agrāk ļoti lielu vērību pievērša naudas avansu izņemšanai un pārāk mazu — taras

pieņemšanai, tagad pārcelta fāsēšanas iecirknī. Darbinieki, kas nekontrolēja L. Cvetkovas izdarības, sodīti. Ludzas patērētāju biedrības pirmās nepieciešamības preču tirdzniecības apvienības vecākā grāmatvede V. Sjomkāne pazemināta amatā, direktore L. Buliga un galvenā grāmatvede E. Rancāne saņemušas rājienu un viņām neizmaksās pilnā apmērā gada prēmijas.

«VAI MATEMĀTIKAS LIKUMI
IR PAREIZI»,

par to «Dadžis» šaubījās 18. numurā. Viņš nesaprata, kā tas var būt, ka neviens Pārtikas rūpniecības ministrijas darbinieks vēl nav pamanījis, cik ļoti tiek samīcīta un deformēta maize, to vedot uz veikaliem.

No ministra vietnieka D. Ābranta atbildes izriet, ka maizes deformēšana tomēr ir pamanīta. Oktobrī notikušas vairākas

Rīgas maizes kombinātu vadošo darbinieku un tirdzniecības uzņēmumu pārstāvju apspriedes, kur norādīts uz pieļautajiem pārkāpumiem, iekraujot kastēs vairāk kukuljus, nekā noteikumi pieļauj. Ministrijas centrālajai laboratorijai un Rīgas maizes ražošanas uzņēmumiem dots norādījums pastiprināt kontroli pār maizes kvalitāti.

«GAIDĪT VAJAG PRAST» —

ar tādu virsrakstu 19. numurā «Dadžis» pastāstīja par Gulbenes rajona kolhoza «Kopdarbs» laudīm, kuri nespēja sagaidīt no remonta savu automašīnu «Niva».

«Dadžim» tik ilgi gaidīt nācās. No VAZ Rīgas republi-

kāniskā centra direktora A. Kalnāja vēstules uzzinājām, ka kopsaimniecības automašīna beidzot ir izremontēta un 1. novembrī izsniegta pasūtītājam. Meistaram T. Alijevam par remonta novilcināšanu izteikts stingrais rājiens.

Mūsu redakcija saņēma sūdzību par trūkumiem Jūrmalas tirdzniecības pārvaldes 48. veikalā Asaru prospektā 14. Tur parasti ir niecīgs maizes un kulinārijas izstrādājumu sortiments, tiek ignorēti tirdzniecības noteikumi un nav kontrolsvaru.

Esam saņēmuši Jūrmalas

Tirdzniecības pārvaldes priekšnieka vietnieces F. Gradskovas atbildi. Tajā teikts, ka veikalā izdarīta pārbaude un daļa no sūdzībā minētajiem trūkumiem apstiprinājusies. Vainīgie veikala darbinieki sodīti. Tirdzniecības pārvalde veiks visu nepieciešamo, lai darbu minētajā veikalā uzlabotu.

CIEN. «DADŽĪT»!

Kādreiz Mazsalacā zirgiem bija iebraucamā vieta ar nojumi un blīvu žogu. Bet 1985. gada rudenī nojumi nojauca, pēc tam novāca arī žogu. Un nu nojumes un aizvēja valrs nav. Bēdīgi ir kolhozu pastnieki, bēdīgi arī apkārtējo kolhozu laudis, kas brauc

ar zirgiem. Tāda ir Valmieras rajona Komunālo uzņēmumu kombināta Mazsalacas iecirkņa gādība par mūsu un mūsu labākā drauga un palīga — zirga — vajadzībām.

U. STRAUBERGS,
Mazsalacā

«DADŽĪT»!

Rīgā ir 50. sakaru nodaļa, kas atrodas Stacijas laukumā, tā sauktais Rīgas dzelzceļa pasts. Plašajās telpās ik dienas apgrozās simtiem, pat tūkstošiem cilvēku. Mani izbrīnīja tas, ka te sūtījumus izņem tikai trīs reizes dienā.

Vairākkārt griezies pie Latvijas PSR Sakaru ministrijas kādreizējā Pasta sakaru pārvaldes priekšnieka V. Vajevača. Viņš atbildēja, ka izņemt sūtījumus no kastītēm ik stundas neesot lietderīgi.

Tad nolēmu (tas bija 1981. gada pavasarī) aizrakstīt vēstuli PSRS Sakaru ministrijai. Un, ko domājat, saņēmu pozitīvu atbildi. Galvenās pasta sakaru pārvaldes Organizācijas daļas priekšnieks K. Šatalovs pateicās

par manu ziņojumu un piebilda, ka tas devis iespēju izlabot Latvijas PSR Sakaru ministrijas kļūdu. 50. sakaru nodaļai pēc Maskavas ministrijas norādījuma darbs bija jāpārkaroto. Sūtījumus no pastkastēm vajadzēja izņemt ik stundas, tāpat kā citās mūsu zemes pilsētās, kur jāapkalpo liels ļaužu daudzums.

Nu rīdzinieki, pasta pakalpojumu izmantotāji, varēja priecāties. Bet prieki izrādījās pārāgri. Gāja laiks un tagad atkal pastkastītes rotā vecais uzraksts: «Korespondences izņem trīs reizes dienā no 8.00 līdz 20.00». Varbūt tāpēc, ka b. Vajevača vietā nācis jauns priekšnieks — A. Galašins?

S. KARCEVS,
Rīgā

PAR KO MAN KLŪT?

Varat sacīt, ko gribat, bet jaunam cilvēkam izvēlēties sev dzīvīgo istu ceļu nav nemaz tik viegli. Tā ir nopietna lieta. To varu teikt no personiskās pieredzes. Dažādu profesiju skaits ir bezgalīgs un katrai no tām ir sava romantika, savs jaukums. Bet tā isti pateikt, kurš darbs man patīktu visvairāk, ir ļoti grūti. Arnolds, piemēram, man ieteica kļūt par benzīna izsniedzēju automobiļu uzpildes punktā.

— Ieliesi taupīgāk vienam, taupīgāk otram un, skaties vien, vakarā lieks divdesmitpiecnieks kabatā! — viņš pamācīja.

Būtu jau labi, bet kopš bērnības neesmu varējis ciest benzīna smaku. Un kur tad vēl visādas revīzijas, kontroles... Nē, uz benzīna tanku es neiešu.

Varbūt kļūt par šveicaru restorānā? Stāvi pie durvīm, skaties un vērtē, ko laist iekšā, ko nelaist. Tevi cienīs, tevi godās, nauda pati slidēs kabatā, pat roka nebūs jāpastiep!... Mjā, bet vai tad tagad valrs šveicaram ir tā godība? Ar knauzeriem, kas uz restorānu iet tikai pusdienas paēst, kopēju valodu grūti atrast, vai, cik grūti!

Vislabāk būtu strādāt kādā remonta kantorī par santehniķi. Cilvēki tevi būs gatavi uz rokām nēsāt un, līdzko aiziesi pie viņiem uz māju, bez cienasta un pateicības algas ārā tevi nelaidīs. Taču arī šim darbam ir savas ēnas puses — vienmēr netīrs, vienmēr nosmērējies... .

Man patīktu tāds darbs, kur no rīta līdz vakaram var staigāt baltā krekļā un kabatā naudas nekad netrūkst. Un naktī kontrolleri sapņos nerādās.

Patiešām nezinu, kādu profesiju izvēlēties. Kaut gan — kur man jāsteidzas? Laika diezgan! Līdz augstskolas beigšanai vēl priekšā divi gadi. Saņemšu diplomu un tad padomāšu, vai kļūt par benzīna tanka priekšnieku, santehniķi vai iekšā laidēju restorānā.

Nekas tā nenokaltē atmosfēru kā vēsas attiecības starp kolēģiem.

Parasti viskarstāk iet tad, kad sāk dzesēt mutes.

Tas, ka runātājam mute kalst, nav attaisnojums, lai sāktu liet ūdeni.

A. LEJIŅŠ

— TUKŠAIS REISS!
— PILNĀKU GRŪTI IEDOMĀTIES!

ERUSMANIS

KARPAS ĒDIENKARTĒ CŪKĀM

Vēstule, ko saņēma «Dadža» redakcija, vedināja uz domām, ka Kuldīgas rajona kolhozā «Renda» saimnieko ar plašu vērienu. Pagājušajā rudenī tur pat cūkas cienātas ar pašu audzētām karpām!

— Savā ziņā šis fakts atbilst patiesībai, — kolhoza priekšsēdētājs K. Jurkovskis telca. — Jūs gribat zināt, kā tas varēja notikt! Sevišķas skaidrības mums nav.

No priekšsēdētāja stāstījuma uzzinājām, ka kolhozā «Renda» ir visai plaša dīksaimniecība. Novembra sākumā zivis no dīķiem tika savāktas baseinos. Tie atrodas tā sauktajā zivju mājā. Baseinos no rezervuāra leplūst caurtekošs ūdens. Šķiet, ka visam te jābūt lieliskā kārtībā. Zivīm, ja neskaista karstu pannu, citas briesmas nedraudēja.

Bet tad pēkšņi zivkopis atklāja, ka vienā no baseiniem zivis guļ uz sāniem dibenā. Nelabu juzdams, viņš tās mudīgi sāka smelt laukā. Bet bija jau par vēlu...

— Ko mums atlika darīt! — kolhoza priekšsēdētājs turpināja stāstīt. — Paziņojām rajona iekšlietu daļai. Kas zina, varbūt notikusi kāda jaunprātība. Iekšlietu daļa mums atbildēja, ka nekā valrs neesot noskaidrojams. Ja arī baseinā iekļuvusi kāda zivīm sevišķi kaitīga viela,

tad to valrs nevarēšot atrast, jo ūdens tur nepārtraukti plūst iekšā un pēc tam ārā.

Izlietu ūdeni, protams, sasmelt nav iespējams. Atlika tikai zivis pārbaudīt laboratorijā. Un tad arī ar visai pieticīgu mērķi — vai zivis drīkst izbarot mājdzīvniekiem, vai nedrīkst! Atbilde bija pozitīva. Un tā nu tajā laikā,

kad pircēji velkalos stāvēja rindā pēc svaigām zivīm, Mazrendas cūkas apēda vairāk par trijām tonnām karpu, kas maksāja vismaz trīs tūkstošus rubļu.

Barokļi ar tādu uzclenājumu bija ļoti apmierināti. Diemžēl zivju bojāejas lemesls tā arī palicis nenoskaidrots. Un tas rada bažas, vai Mazrendas cūkas vēl kādreiz netiks cienātas ar svaigām karpām.

A. KNIIDE

— KUR TAS PAVASARIS KAVEJASI

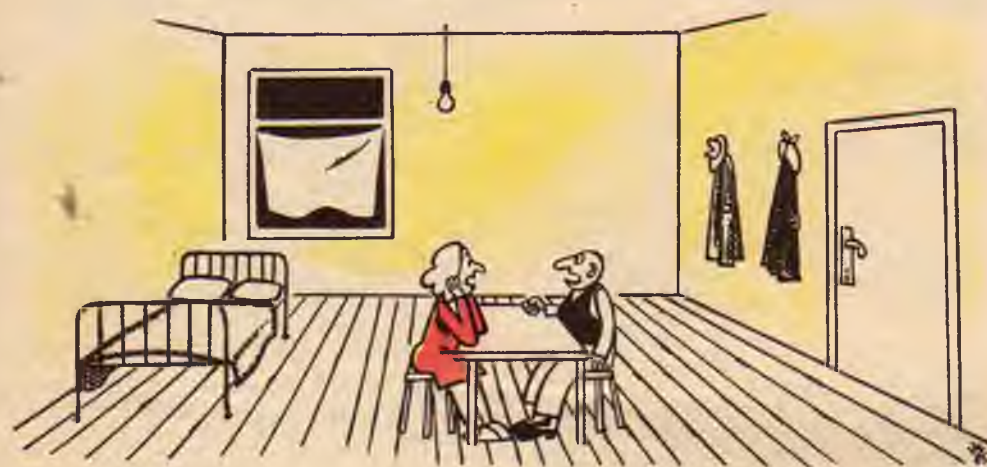
G. VĪNDEDZIS

G. BĒRZINS

— TRAKA, VAI, PALIKUSI!
— SODIEN VEIKALĀ BIJA TIKAI RUPJMAIZE...

E. RUSMANIS

— CITI IET UZ KINO...
— MĒS KRĀJAM MAŠINAI VAI NEKRĀJAM?!

I. MELGAILIS

MARSELS SALIMOVS,
haškīru rakstnieks

VIEGLA ROKA

Nezinu, kāpēc draugi runā, ka man esot viegla roka, viss, ko es daru, padodoties. Tiklīdz kādam gadās ķibeles, viņš tūdaļ skrien pie manis — palīdzi, tev vajag tikai pirkstu pakustināt, un tūlīt saulīte spīdēs.

Tā kādu dienu pie manis darbā atnāca vecais draugs Šimbasars. Viņš paskatījās apkārt un nopūtās:

— Jā, prot ļaudis iekārtoties... Mīksts krēsls, paklājs, telefons...

— Kas tev noticis, Šimbasar? — es jautāju. — Agrāk tu tadiem sikumiem vēribu nepiegriezi.

— Agrāk, agrāk... Es, redzi, piecpadsmit gadus sēzu uz vienkārša ekonomista aldiņa. Manus kursa biedrus pat teleskopā vairs nevar saskatīt, tik augstu kāpuši. Bet es...

— Varbūt tev ir izteiktas daudz rājienu?

— Par kādiem rājiem tu runā? Man izteiktas tikai pateicības.

— Un piecpadsmit gadu laikā ne reizi neesi paaugstināts?

— Tur jau ir tā nelaime! — Šimbasars atbildēja un sāka nervozi kladzināt ar pirkstiem pa galdu.

Sapratu, ka lieta ir drūma un es līdzēt neko nevarēju. Pēkšņi man iesāvēs prātā gaiša doma.

— Kāpēc gan nepamēģināt? — es sāku skaļi prāt.

— Ko tu tur muldi? — Šimbasars salēcās.

— Tāpat vien... Zini ko, atnāc pēc nedēļas, pasēdēsim, papļāpāsim. Pašreiz man, redzi, daudz darba.

Šimbasars paraustīja plecus un aizgāja, bet es piezvanīju viņa priekšniekam.

— Hallo! Sveicināti, nupat pie mums bija jūsu ekonomists Šimbasars. Mēs gribam viņu pieņemt par galveno ekonomistu. Sakiet, lūdzu, vai viņš ir labs darbinieks!

Priekšnieks, drusku pārsteigts, atbildēja, ka Šimbasars esot ļoti labs darbinieks, līdz šim viņam izteiktas tikai pateicības. Tencināju, un noliku klausuli.

Šimbasars atskrēja jau nākošajā dienā.

— Tu neticēsi! — viņš iesaucās. — Mani grib paaugstināt!

Pienācis tuvāk, Šimbasars paklusām sacīja:

— Tev ir neticami viegla roka... Palīdzi man tikt no sievas valā, nekāda glābiņa vairs nav!

Audzināšana

Nu, darbā mūsu dēls,
vai zināt,
Tiek uzskatāmi
audzināts:
Mēs viņam piemērs labs
un rādām,
Kā vajag
bērnu vietā strādāt.

Vaina

Var dažam pārvest —
vienalga:
Mantu, plītēšanu
un rīšanu,
Bet vaina ir —
saņemtā alga
Par it nekā
nedarīšanu.

FELIKSS KRIVINS

SARUNA AR RITENI

— Grūti klājas mums, riteņiem. Visu dzīvi
kraties pa ceļiem, bet pamēģini tikai atvilkt
elpu, atkabīnāties, tūlīt dabūsi tādu vēju!

— Tā tad nolaidi nedod?

— Vai, kā nedod! Turklāt tā vien skaties —
nokļūsi zem mašīnas. Lūk, kas ir galvenais.

— Zem mašīnas? Vai tad tu nestrādā zem
mašīnas?

— Vēl ko izdomāsi! Es esmu piektais —
rezerves ritenis!

A. MUKĀNS

V. ARDAŠOVŠ

KUR ES DZĪVOJU?

Es dzīvoju Aviācijas ielā 23. Vismaz es biju par to pārliecināts. Viendien kāpņu telpā solīda pusmūža pilsone man pavaicāja:

— Piedodiet, kurā stāvā te būtu veikals?

— Veikals? — es pārjautāju un papurināju galvu. — Nē, veikala gan šeit nav!

— Ir, ir! — pilsone apgalvoja un sniedza man divus izgriezumus no «Rīgas Balss» un «Reklāmas Pielikuma». Tiešām, tur melns uz balta stāvēja rakstīts:

«Universālveikala
«Bērnu pasaule» filiāle
Aviācijas ielā 23»

Taču man arī bija ko parādīt. Izvilku pasi — tāds un tāds, dzīvo Aviācijas ielā 23 kopš 1969. gada

— Varbūt filiāle atrodas pagrabā stāvā? — veikala meklētāja jautāja, bet nu jau bez iepriekšējās pārliecības.

— Ai, nē, — es sacīju. — Tur iekārtojušās vienīgi peles.

Laikam tas pilsonei ne visai patika, jo viņa tūlīt aizgāja.

Pēc neilga laiciņa pie savas mājas sastapu sirmu māmiņu, kura arī vēlējās nokļūt «Bērnu pasaules» filiālē. Un arī viņu man nācās sarūgtināt. Tad es sāku virknēt sev zināmos faktus un atcerējos vēl pāris dīvainu notikumu. Reizēm manā pastkastītē atradās noslēpumaini sūtījumi, kuri bija domāti pavisam citiem cilvēkiem. Kāds dienviņu labvēlis reiz gribēja mani iepriecināt ar veselu kasti saulainās Krimas augļu. Diemžēl pastā šo sūtījumu nesaņēmu, jo, lai gan adrese mana, tomēr uzvārds bija cits.

Es domīgi vēros ārā pa logu. Un tad man nokrita kā zvīņas no acīm. Ak vai, nu kā var neredzēt to, kas rakstīts pašā degungalā! Pretējā ielas pusē, kur pēc manas svētas pārliecības visu laiku bija Aviācijas iela, pie mājām saliktas pavisam divainas plāksnītes. Aviācijas iela 2 — labi, tas ir saprotams. Bet tūlīt blakus — Maskavas iela 379, tad līdzās — Rāsa iela 2 un 2—1. k, tad atkal — Aviācijas iela 17 un blakus otra tāda pati divpadsmit stāvu ēka — Plostu iela 12. Tas viss vienā ielas pusē!

Bet, izdarījis šos atklājumus, nelikos vēl mierā un devos meklēt mistisko filiāli. Drīz apstājos kā zemē iemiets. Uz lielas mājas izlasīju uzrakstu — Aviācijas iela 23-1. k. Blakus šai celtnei aiz ķieģeļu sienas noslēpusies pagalam necila ēciņa ar uzrakstu — «Trikotāža bērniem». Tad, lūk, te ir tā slavenā filiāle! Ziņkāres dzīts, gāju iekšā — pārdevējas un kasieres garlaikojās. Par darba pārpilnību viņas nekad nevarot sūdzēties.

Pēc dīvainajiem atklājumiem man sagribējās aizstaigāt uz 43. dzīvokļu ekspluatācijas rajonu un paprastīt, ko īsti nozīmē šīs raibās adreses. Atvēru telefona grāmatu, apskatījos adresi — Aglonas ielā 39.

Bet pēkšņi mani pārņēma šaubas. Ja nu 43. DzER tur vairs neatrodas...

M. KLIJĀNS

PAR SAPRAŠANU UN NESAPRAŠANU

Līdz šim neviens nebija sūdzējies, ka viņam esot pārāk daudz spēka. Bet tagad atnāk gados vecāks pensionārs uz redakciju, nopūšas un saka:

— Es spēju no malkas šķūnīša ienest istabā piecdesmit pagales vienā paņēmienā. Tas vairs nav ciešams!

Nesaprotami, vai ne? Bet tikai pirmajā mirklī. Ja mēs ar pensionāru aprunājamies tuvāk, viss kļūst skaidrs un saprotams — viņš piecdesmit pagales vienā paņēmienā var pacelt tāpēc, ka tās vairāk atgādina vati nekā koku. Citiem vārdiem, malka ir satrupējusi, un pensionāram ziemā nākas saļt, jo satrupējusi malka nesilda.

Saskaldītu malku šodien var iegādāties ar lielām grūtībām, un tās atvešanu pensionāram nācies gaidīt sešus mēnešus, bet tajā pašā laikā malkas ir par daudz. Mežsaimniecībā un kurināmā bāzēs tā tiek glabāta, kamēr satrup. Nē, tas tomēr nav saprotams!

Ir saprotams, ir! Dedzināmajā malkā, ko mežsaimniecības piegādā kurināmā bāzēm, saskaņā ar valsts standartu GOST-3243-46 ietrupējuši drīkst būt 20 procenti no piegādātajiem kokiem. Bet pensionāram atvestajā malkā ietrupējušu pagalu ir ievērojami vairāk. Kā to saprast? Ļoti vienkārši — no mežsaimniecībā atvestie baļķi kurināmā bāzēs zem klajām debesīm gul pārāk ilgi, reizēm pat gadiem, bet malka no tā labāka neklūst, malka pamazām pārvēršas praulos, ko pēc tam sazāgē un piegādā patērētājiem.

Bet kāpēc malku bāzēs tik ilgi glabā, vai kāds to var izskaidrot? Protams! Visticamāk, ka baļķiem ļauj mierīgi satrupēt tāpēc, lai tie kļūtu vieglāki. Jā, jā, vieglāki!

Pamēģiniet metru resnu un divus metrus garu baļķi uzcelt uz ripzāģa un jūs tūlīt sapratīsiet, ka vienam cilvēkam tas nav pa spēkam. To var izdarīt tikai četri dūšīgi vīri, bet kurināmā bāzēs parasti tik daudz strādnieku vispār nav. Viens onkulītis ar ripzāģi zāgē, otrs ar cirvīti skalda, trešais saskaldītās pagales sviež mašīnas kravas kastē. Turklāt gan zāģētājam, gan skaldītājam, gan sviedējam bieži vien trīs rociņas. Un arī tas ir saprotams, jo kurināmā bāzēs darbs ir smags, alga neliela, tāpēc pārāk bieži tur var sastapt vīreļus, kas no citām darbavietām izlingoti zināma iemesla dēļ un kam citur nav, kur iet. Arī kurināmā bāzē viņi ilgi neturas, parasti tikai līdz pirmajai aldzīnai.

Te, protams, rodas jautājums, kāpēc kurināmā bāzēs jāstrādā ar tādiem paņēmieniem kā strādāja mūsu tēvi pirms 50 gadiem? Kāpēc netiek konstruēti mehānismi un

mašīnas, kas spētu malkas zāģēšanā un skaldīšanā aizvietot cilvēku?

Vai dienīn, tādas mašīnas un mehānismi ir jau konstruēti un izgatavoti, turklāt krietni sen! Ar hidromanipulatoru praktiski jebkura resnuma baļķi var nolikt uz skaldītāja «GK-8», kas tos garenski sašķēļ vairākās daļās. Pēc tam mehānismi saskaldītās baļķus noliek uz zāģa, tur tos sazāģē vajadzīgajā garumā un ekskavators pagales iekrauj mašīnas kravas kastē. Izklusās kā pasakā, bet nav pasaka!

Tad kāpēc šāda tehnika nestrādā republikas kurināmā bāzēs? Lūk, nu mums beidzot jāsaprot — tas patiešām nav saprotams! Ja malkas sastrādes mehanizēšana tiktu kompleksi atrisināta, acimīklī izzustu garu garās klientu rindas, nevienam vairs nebūtu jānervozē, atvedīs man malku vai ne, un, ja atvedīs, vai to būs vērts krāsnī bāzt.

Kad šādu mehanizāciju kravas bāzēs ieviests, mēs diemžēl vēl nezinām. Bet par to, ka tā ir jāievieš pēc iespējas ātrāk, nevienam šaubu nav. Tas, kā mēdz teikt, ir saprotams katram.

A. ISAIS

— GALDIŅŠ JAU PASŪTĪTS — TRIM PERSONĀM UN VIENAI PERSONĪBAI.

U. MEZAVILKS

Gandrīz katrā pilsētiņā ar 2000 iedzīv. ir 2—3 vietējie nedēļas laikraksti.

Fakts.

Bodnieks Putraims lasīja vietējo avīzi «Jau-nākais bleķis». Pēkšņi viņš pietrūkās kājās. Kas tas! Pašā pirmā lappusē lieli burti nirdza pretī:

«Kā tirgotājs P. apšmauc tautu.»

Jau virsraksts vien bodniekam ievēlā kā ar bomi pa galvu. Lasot tālāk, viņš dusmās drebēja un vīstīja dūres.

«Katram pazīstamais bodnieks P., kas slavens ar savu lielo vēderu un stenēšanu, ved savus pircējus ap stūri. Kurš ienāk viņa veikālā tādu glupāku skatu, tam viņš no mārčinas cukura nozog 100 gramu. Kas pērk siļķes, tas dabū sapuvušas maitas, un pie tam izdod arī palšu naudu. God. pircēji, ievērojiet turpmāk godīgus veikālniekus!»

— Ahā! — Putraims sēca un lamāja avīzes redaktoru Slenģi, arī veikālnieku, kādos vārdos vien mārēja. — Ak, tad tu, putniņ, domā, ka tava bode tā labā? Nu, nu — kas tad to nezina, ka tu petrolejai šaun klāt ūdeni, cukuram pieber stērķeli, stērķelei — miltus. Es nozogot simt gramus no mārčinas? Jāsmejas! Vai nu tā mazā

bumba, ko dažreiz pagrūžu zem sveramā, tik smaga?

Putraims brīdi atsēdās, slaucīja dusmu sviedrus, bēt tad atkal šāvās augšā un sita ar krēslu pret grīdu:

— Tu es tev, seski, nepiedošu! Kā tu drīksti apsmiet manu vēderu, kas godīgi nopelnīts! Pasaki, kur tu saostījī par to palšo naudu? Laikam es sviedīšu latu zemē, ko tas neļēģa bodeszellis ieņēma! Vai tad tā vēl nav pietiekoša bardzība par viltojumu, ka es zellim uzliku strāpi — no-

šņāpu pusmēneša algu? Ko? Ak tu domā, ka es nevaru avīzi izdot un tevi izšimpēt? Nu, paskatīsimies...

Un viņš ieprīma pārdomās. Ar katru brīdi viņa seja palika gaišāka.

«Cik skaisti: redaktors tirgotājs Putraims. Hm! Tas skan vēl smukāk nekā pristavs vaj pat dakteris. Un izskats arī man kā pašam vecam Benjāminam. Bet kur nu Slenģis — tievs kā žagars, ar vienu īsāku kāju. Man gan tā rakstīšana pagrūta, bet kas par to. Es tak par avīzes sarakstītāju varu pieņemt atlaisto pagasta skrīveli. Tas jau varens rakstnieks: pagājušā gadā parakstīja pagastveča vārdu, un 3 eksperti laužīja galvas pusgadu, kamēr atrada par palšu.»

Gulēt iedams, aizvainotais tirgonis svētlaimē rēķināja un skaitīja pie pirkstiem, kas pirmā numurā jāraksta:

«Vispirms jāizlamā Slenģis un viņa veikals. Tad jābrīdina pircēji no citiem veikaliem. Jāizlamā pilsētas galva, kas mani nesveicina. Tad tālāk — pierakstīt, ka Skrastīnam daudz parādu (viņš neļāva mani ievēlēt ugunsdzēsēju valdē), ņemt priekšā pasta priekšnieku, kas atklāja, ka sūtu vēstules ar vecām markām. Aprakstīt...»

Jaunais redaktors aizmīga.

Pēc 2 nedēļām pilsētiņā iznāca jauns laikraksts Putraima vadībā. Pirmā lappusē redaktors visus aicināja godīgā, svētīgā darbā, tad izlietāja savu veikalu, sievu un bērnus. Pēc tam nāca vesela virkne šausmīgu atbēdības rakstu. Vispirms lasītāji dabūja zināt, ka tirgotājs S. slimo ar spītālību un ka visas šī veikala preces slimības bacīļu pilnas. Pilsētas galvu esot sieva pārmācījusi ar tupeli, par ko vīrs dusmās nodzēris nespējnieku pabalstu. Skopais namsaimnieks X nozadzis, miesniekam garām braucot, desu, sviedis to savam sunim, bet trāpījis pasta priekšniekam, kurš krēslā staigājis aizliegus laulības ceļus. Pilsonis Sk. gribējis parādu dēļ pakārties 36. numura diegā, bet tas pātrūcis un vīrs palicis dzīvot.

Tajā dienā visa pilsētiņa drebēja smieklos, bet apvainotie salastījās pie pasta priekšnieka.

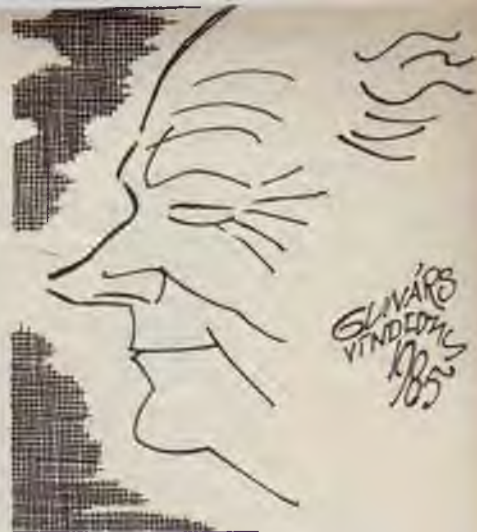
— Kur tas dzirdēts, ka prātīgs cilvēks ies kārties ar 36. numura diegu? — kļiedza Skrastīnš.

— Ak tad es savu suni barojot ar zagtām desām! — vaimanāja namsaimnieks.

— Izdosim, kungi, avīzi! — stingra apņemšanās skanēja pilsētas tēva runā. — Pierādīsim, ka Putraims ir traks slepkava un ka nabagu pabalsts vēl kasē!

Tagad pilsētiņā ir 3 avīzes un tāds stāvoklis, ka drīz saklups matos visi iedzīvotāji.

SVANTE (1932. g.)

Atzīmējot šā gada 25. janvārī pazīstamā satīriķa Pētera Ētera (Kārļa Sausnīša) 75 gadu jubileju, publicējam vienu no viņa jaunības dienu humoreskā, kad viņš parakstījās ar pseidonīmu «Svante».

G. V. INDEDZA šaržs

FELIKSS KRIVINS

SIDORKINS UN CITI

Dzejnieks Sidorkins, būdams lasītāju vidū inkognito, reiz izdārīja aptauju, lai noskaidrotu savu vietu literatūrā. Viņš izdalīja lasītājiem papīrīšus ar uzvārdiem Puškins, Ļermontovs, Sidorkins, Bloks, Majakovskis, Jeseņins un ierosināja nevajadzīgo svītrot.

Visi izsvītvoja Sidorkinu.

Tas nebija ar skaidru prātu aptverams. Lasītāji bija it kā sarunājuši savā starpā. Taču par sarunāšanu nevarēja būt runas, jo viņi savā starpā nebija pat pazīstami! Un tomēr visi kā viens bija izsvītvojuši Sidorkinu.

Atmetis ar roku literatūras klasiskajai pagātnei, Sidorkins sastādīja jaunu sarakstu: Pasternaks, Ahmatova, Vozņesenskis, Sidorkins, Hamzatovs. Un atkal visi izsvītvoja Sidorkinu.

Lasītāju viedoklis bija vienprātīgs, tomēr ne visai skaidrs.

Tad Sidorkins nolēma paplašināt sarakstu. Šoreiz lasītāju izvēlei tika piedāvāti Puškins, Ļermontovs, Sidorkins, Bloks, Majakovskis, Tjutkins, Jeseņins un Hamzatovs.

Šajā aptaujā lasītāju domas dalījās. Viena trešdaļa vēl aizvien uzskatīja, ka liekais ir Sidorkins, taču divas trešdaļas bija izsvītvojušas Tjutkinu, kura uzvārds bija licijs mazāk daiļskanīgs.

Tagad Sidorkins varēja izdarīt pamatotu secinājumu:

«Aptaujā gandrīz 70 procentu dzejas cienītāju par saviem mīļākajiem autoriem nosauca Puškinu, Ļermontovu, Sidorkinu un citus.»

Ap pirkstu tin tos, kam trūkst mugurkaula.

Iekārtojoties siltā vietniņā, jāreķinās, ka reiz var kļūt par karstu.

Fikso ideju rašanās neliecina par domāšanas ātrumu.

LAUPIŠANA

Braukdams sabiedriskajā transportā un nekompostredams talonus, Bullmanis gadā ietaupa diezgan prāvu summu. Desmit gados summa desmitkārtšojas un simt gados sanāk lietots «Žigulis». Sie aprēķini neprasa īpašu specializēšanos matemātikā. Pietiek, ja cilvēkam ir galva. Un Bullmanim tā noteikti bija.

Tiklīdz iekāpa kontrolieris, Bullmanis, augsturātīgi smīnēdams, izvilkā kabatas portfeli, kur vienā nodalījumā atradās dažī dezūrrubļi sodiem. Bet šoreiz Bullmanim norasēja piere un piesarka ausis — nolādētā izklaidība, kabatas portfeļa vietā viņš steigā bija pakampis sievas piezīmju grāmatiņu! Negods!

Kāda laime — aiz piezīmju grāmatiņas vāciņa Bullmanis atrada desmitnieku. Samaksājis sodu, Bullmanis nolēma turpmāk kabatas portfeļa dekoratīvajā nodalījumā vienmēr turēt desmitnieku. Navisam cits efekts — iežmiegt tādu sarkanu papīrīti starp rādītāju un garo Pēteri un mierīgi pasniegt: «Še, lai tev tiek, man nav ēl, naudiņa, rau, turas!»

Bāzdams piezīmju grāmatiņā atlikumu, Bullmanis pamanīja vēl vienu papīrīti. Mēneša rēķete. Janvāris. Tramvajam, trolejbusam, autobusam.

Bet bija jau par vēlu. Durvis, pa kurām kontrolieris izkāpa, aizcirtās Bullmaņa deguna priekšā. Gaišā dienas laikā cilvēkam atņēma divus rubļus un mierīgi izkāpa.

Laupīšana!

Kad liek izstrēbt paša ievārīto — priecājas, ja tā ir tikai putra nevis ūdens.

Neredzētu laimi piedzīvojis tas, kam pagājusi gar degunu.

A. LEJIŅŠ

A. MUKĀNS

— DURVIS GĀZAS LAUKĀ, BET BRIGADIERIM NAV NEVIENAS STUTES!
— STUTES VIŅAM IR, CITĀDI PATS JAU SEN BŪTU NOGĀZIES!

G. VĪNDEDZIS

AK, ŠĪ VILNA!

(Pieteikums dokumentālas īsfilmas scenārijam)

Kadrā aitu ganāmpulks plūc zālī. Aiz kadra diktors moži stāsta:

— Aitkopībai mūsu republikā sācies uzplaukums. Notiek aitkopības koncentrācija lielākos ganāmpulkos. Vidēji vienā saimniecībā ir ap piecīsimt aitu, lielākajās saimniecībās — pat līdz diviem tūkstošiem. Līdz ar to pleaug vilnas ieguve un...

Diktors lenāk kadrā un pabeidz:
— ... un rodas problēmas ar vilnas pārstrādāšanu.

Jauns kadrs. Tajā parādīti mākslinieciskā nekārtībā izmētāti būvmateriāli — ķieģeļi, betona bloki utt. To visu jau skāris laika zobs, uz ķieģeļiem vietām zaļa sūna. Torņa celtnis — sašķībiešis un aprūsējis.

Diktors: — Tas ir Valkas rajona Sadzīves pakalpojumu kombināta vilnas pārstrādes cehs Smiltenes «Tiltiņās». Kā redzat, tas tiek paplašināts (attēls). Aprunāsimies ar kādu no vietējiem ļaudīm.

Diktors jautā garāmejošam strādniekam:
— Kad sāksiet strādāt jaunajā cehā?

Strādnieks: — To ļoti grūti pateikt. Drīzumā svinēsim desmit gadu jubileju kopš celtniecības darbu sākšanas. Un sešu gadu jubileju, kopš atvests un uzstādīts torņa celtnis, kurš līdz šim tā arī neko nav cēlis. Starp citu, vai jūs nezināt, cik gadā izmaksā šāda celtna dīkstāve?

Diktors diemžēl to nezina, tāpēc kinoobjektīvam šeit valrs nav ko darīt. Tas slīd tālāk, rādīdams republikas laukus, upes, lielceļus. Diktors moži turpina:

— Mūsdienās ikvienam apsviedīgam lauku saimniecības vadītājam ir skaidrs, ka visu izšķir palīgražošana. To savulaik saprata arī Liepājas rajona kolhoza «Zieds» priekšsēdētājs Pēteris Lācis, kad viņš pateica liktenīgos vārdus: «Vai mums ūdens un apinu trūkst? Vai

mums mieži sliktāki nekā «Tērvetē» un «Lāčplēši»? Brūvēsim alu!»

Pirms brūvēt, vajag būvēt! Un isā laikā tapa cehs!

Kinoobjektīvs parāda dižu balto ķieģeļu ēku. Tai blakus otru, mazāku ēcīgu.

Diktors: — Šis abas celtnes uzbūvētas tūkstoš deviņi simti septiņdesmit astotajā gadā, starp citu, uz kapitālā remonta rēķina.

Kinoobjektīvs rāda ganības, kurās blēj altas.

Diktors: — Ieklausīsimies šais blējienos! Tie kolhoza priekšsēdētājam vēstīja, ka ne jau alus cehs cels viņa kolhoza ekonomisko varēnību, bet gan altas, pareizāk sakot, to vilna. Tieši tāpēc pāris gadus vēlāk jaunuzceltajā balto ķieģeļu brīnumā tika iekārtots vilnas pārstrādes cehs. Atšķirībā no Smiltenes, šeit pašlaik viss ir uzbūvēts un samontēts. Šeit viss darīts ar vērīenu: elektriskie apslīdes elementi, jauna transformatoru apakšstacija, vilnas kāršanas mašīna, kas pirkta «Rīgas tekstilā», vērppjamā mašīna, pirkta «Astotajā martā», un vēl daudz un dažādu agregātu, kas nepieciešami šādam uzņēmumam.

Kolhoza priekšsēdētājs Pēteris Lācis:

— Par vilnas apstrādes iekārtām samaksājām gandrīz divdesmit divus tūkstošus rubļu.

Diktors: — Kas gan ir nieka divdesmit divi tūkstoši, salīdzinot ar vērienīgo leceri! Un šī lecere īstenojās tūkstoš deviņi simti astoņdesmit trešā gada decembra dienā, kad jaunajā cehā ledūcās mašīnas un vilna, kā no aitas muguras nākusī, pārvērtās lieliskā dzijā.

Kinoobjektīvs parāda dziju. Diktors turpina:

— Diemžēl cehs strādāja tikai vienu dienu. Pēc tam mašīnas apkūsa un tā tās klusē vēl šodien.

Kinokamera slīd pāri kāršanas, vērppšanas un citām mašīnām, apstājas pie griestiem, no kuriem uz kāršanas agregātu pil ūdens. Tuvplāns: rūsas tralpi uz kāršanas veltņa.

Diktors: — Sakiet, lūdzu, cik daudz kolhoza naudas izdots par iepirkto vilnu un kur šī vilna palikusi!

Pēteris Lācis: — Vilnu iepirkām astoņdesmit ceturtajā gadā par trīsdesmit pieciem tūkstošiem rubļu. Tā glabājas pagrabā zem ceha ēkas.

Diktors: — Bet vai to, kā mēdz teikt, kodes un rūsa nevar maitāt?

Priekšsēdētājs parausta plecus.

Diktors: — Viss skaidrs, vilna nekur nav pazudusi. Tā glabājas pagrabā tāpēc, ka tās pārstrādei svīturu pārvilkušas dažas neparedzētas grūtības: kolhozam nav vilnas plucināmās mašīnas, nav vilnas mazgājamās mašīnas, nav cilvēku, kas cehā gribētu strādāt. Un tāpēc skaistais cehs pagaidām priecē tikai tos, kuri uz to lūkojas pa gabalu.

E. JUMĀRS

KO VĒLAS SIEVIETE, KAS GRIB LABI ĢĒRBTIES

Kādreiz Rīga bija slavena ar solotājiem gargabalniekiem, ar radiomeistariem, ar zīda audumu ražotājiem.

Sobrid no tās godības maz vairs kas palicis pāri. Stāsta, zīds vairs neesot modē, un tāpēc sievietei, kas grib moderni ģērbties, zīda kleitu vairs mugurā nevilks. Ja nu vienīgi būtu audums modernā rakstā un košā krāsā salikumā — tad jā, varbūt.

Tā teiks sieviete. Un noteikti piebilst, ka «Rīgas audums», lūk, neseko Parīzes modes prasībām, veikalos neredzam vieglus, plānus audumus ar sulīgu krāsu gammu un bagātīgu zīmējumu

klāstu, ar dabiskā zīda, augstvērtīgas kokvilnas un metanila diegu piejaukumu. Jāsaka, sievietei būs pilnā mērā taisnība — ja palūkojamies veikalā, piemēram, uz audumu «Ziedīte» vai «Ilma», tad to izbalējušās, netīri violetās krāsas uz bālganā pamata, nudien, pozitīvas emocijas neizraisa. Bet turpat blakus audumu «Dagmāra» pērk! Un kā vēl pērk! Vai tikai tāpēc, ka tam piejaukti metanila diegi?

Jāsaka tūlīt: mūsu sievietes mestie akmentiņi «Rīgas auduma» dārziņā ir pelnīti, tomēr ne tik ļoti, kā pati sviedēja varbūt domā.

Ražošanas apvienības mākslinieku darbnīca varam aplūkot audumus ar tādiem zīmējumiem un krāsu salikumiem, kādus veikalā nekad neesam redzējuši. Un neredzēsim arī. Jo tālāk par paraugu stadiju šie mākslinieku darbnīcas ziedi, rūti, svītras un raksti netiek. Jebkura lietpratēju komisija tos noraidīs bez lielas domāšanas: tādi raksti nav teh-

noloģiski, citiem vārdiem, šo audumu grūti piemērot masveida šūšanai. Individuāli — jā, individuāli no tā noteikti varētu šūt pirmās balles kleitu Natašai Rostovai filmas «Karš un miers» jaunajā variantā. Bet tas būtu filmai. Kas pateiks, cik daudz mums ir ateljē un šuvēju, kas šuj individuālām vajadzībām?

Pat, ja maksimāli padome pēkšņi būtu zaudējusi veselo saprātu un neticama kārtā audumu atzītu par visnotaļ teicamu un ražošanā ieviešamu, tad pāietu vismaz gads, līdz to aprobētu visur, kur tas paredzēts, tiktu noteikta tā cena, ražošanas plāns, fondi, dokumentācija un tā tālāk un tā joprojām. Pa šo laiku brīnišķīgais audums no moderna būtu kļuvis par, sacisim, mazāk modernu.

Un vēl viena niansīte. Ja mūsu sieviete savu izvēli pievērš, piemēram, žakardaudumam, tad viņa to katrā ziņā vēlas vieglu, ne pārāk biezu. Bet te viņai preti stingrs kā klints nostājas Valsts

standarts. Sieviete, kas grib labi ģērbties, ar asarām acis mēģinās pierādīt, ka šobrīd visā pasaulē šie audumi ir plānāki, ne tik smagi, taču «Rīgas auduma» speciālisti būs viņai spiesti aizrādīt uz nepielūdzamo standartu, kas nosaka: ja jau ir žakardaudums, tad tam jābūt biežam, izturīgam, ar desmit gadu garantiju.

Protams, nekas pasaulē nav negrozāms, arī Valsts standarta paragrāfi ne. Tomēr tūlīt pat rodas jautājums: kas šo grozīšanu izdarīs? Taču jau ne sieviete, kas grib labi ģērbties!

Z. PLATAIS

KLEKSTĪŠI

«Sportista dzīves jēgas meklējumi ir cieši saistīti ar noskrieto kilometru skaitu.»

«No sēnēm visindīgākā ir mušmire, jo, to saēdušās, mirst pal mušas.»

«Kristīnes pastāvīgais atturīgums padara viņu par pareizu latviešu sievietes tipu.»

«Bagātajos gados ābolu raža kolhozā ir tik liela, ka to nevārētu apēst visi mūsu skolas skolnieki, pat ja viņiem to ļautu.»

Galvenais katram cilvēkam ir galva, bet tūlīt pēc tam seko rokas un kājas.»

«Jaunā elektronizētā VEF ēd-nīca atkal pierāda, ka latvieši ēšanā ir visiem priekšā.»

«Pārņācis no skolas, zēns kādu dienu pats nomazgāja rokas, kas vecākus ļoti iepriecināja.»

«Neviens dzejnieks nesastāv tikai no pozitīvām īpašībām — ir arī dažas negatīvas, bet ļoti mazā mērā.»

«Oskara Kļavas mērķis ir neapstāties uz vietas, tas ir, iet, iet un iet.»

No skolēnu sacerejumiem izskatīta A. RADISLANS

— TUR ES SEŠU KULTŪRAS ZELTA GRAUDUS!
— NAV JĀSĒJ, GRAUDI JAU IR SABĒRTI!

E. OZOLIŅŠ

KĀ BRĒCA DINOZAURS?

Līdz šim to nezināja neviens. Augsti skoloti zinātnieki gan prata parādīt, kāds viņš bija, pateikt, cik dinozaurs bija garš, cik plats, cik smags. Pat minēja, kādā krāsā šis esot bijis. Bet, kā viņš brēca, — par to ne pusplēsta vārda! It sevišķi mūs interesē, kā brēca lielie dinozauri, tie, kas pastaigādāties pa jaunajiem mikrorajoniem, varētu ielūkoties pat pa devītā stāva logu, lai uzzinātu, kā dzīvo savās mājās mūsdienu dabas saimnieki. Tieši pateicoties jaunajiem deviņstāvu namiem, ir radusies hipotēze, ka dinozauru balss bijusi neciešami skaļa. Tik skaļa kā troksnis, kas rodas, aizverot Mežciema deviņstāvu namos modernos atkritumu vadus. Tiklīdz šos ļoti vajadzīgos iekārtojumus atver, kaut kas noklākš, toties aizverot atskan šausmīgs kauciens. Tanī pilnīgi

skaidri var saklausīt izmisīgas skumjas par dinozauru aizgājušo varēību.

To, ka šausmīgais kauciens ir neciešami skaļš, var apliecināt visi lielā deviņstāvu nama iedzīvotāji, jo viņi to dzird jebkurā diennakts stundā.

Ierosinām paleozoologiem šīs skaņas ierakstīt magnetofona lentē un atskanot muzejos kā hipotētisku dinozaura balsi. Vienīgi atskanot vajadzētu klusināti, citādi apmeklētāji no muzeja bēgs laukā.

Pilna skanējumā ierakstu varētu likt noklausīties tiem dzīvokļu saimniecības darbiniekiem, kam dzīvojamos namos jābūt par normāliem sadzīves apstākļiem, tai skaitā arī par mieru un klusumu.

DZ. AUMALĀNS

Kvalificēts nevēlams atšķiras no nekvalificēta ar to, ka viņam ir diploms.

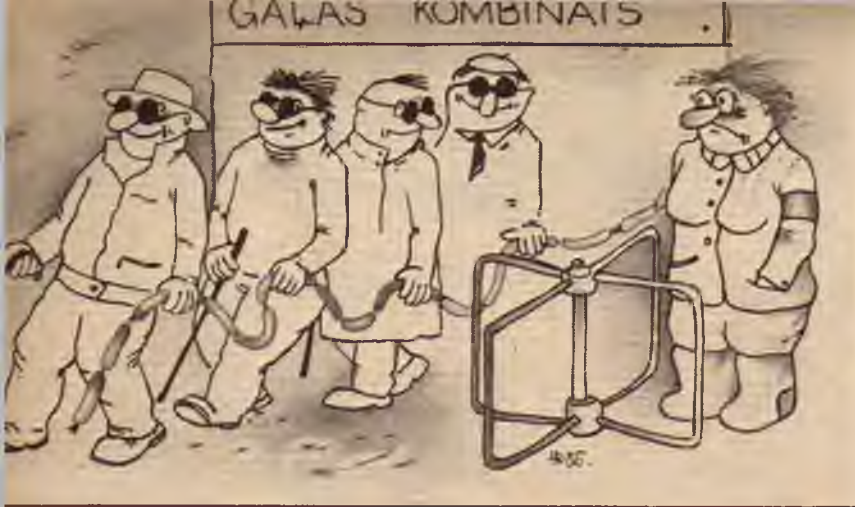
V. LIEPIŅŠ

Apbrīnas vērts var būt arī apbrīnojams muļķis.

Kad rokas par īsām, mēģina palaist nagus.

A. LEJIŅŠ

Arī liekot roku uz sirds, bieži gadās akmens azotē.

L. DANILĀNS

M. RAMANE

ES, KAIMIŅIEM DEG LABĀK!

TEORIJA UN PRAKSE

Diezgan bieži mēdz teikt, ka teorija ir ena lieta, bet prakse — pavisam cita. Pēc šī raksta aplūkosim jautājumu par ķieģeļiem. Pirms diviem gadiem «Dadzis» uztraucās, ka mēs nevarēsim ieviešam, kad ķieģeļus gāz laukā no šīs krāvējiem, apmēram piektdaļa deficītā celtniecības materiāla iet bojā. Tā būtu prakse.

Gan Celtniecības, gan Būvmateriālu rūpniecības ministrijas pasteidzās dot optimiskas daudzsološas atbildes. Visus māla ķieģeļus turpmāk transportēs tikai uz speciāliem paliktņiem, kurus celtnis spēs kārtīgi celt un rūpīgi nolikt, kur vajag. Lai šis process ritētu bez aizķeršanās, attiecīgajai celtniecības organizācijai paliktņi noteiktā laikā jāatjauno, jānomaina, jāatpakaļ būvmateriālu ražotājiem. Savukārt silikāta ķieģeļus saliks paletēs, un tos pārvadās īpašas automašīnas. No 1984. gadā, nerunājot nemaz par 1985. gadu, problēma lielos vilcienos būs atrisināta. Tā būtu teorija.

Kad nu šodien, pēc diviem gadiem, paņemam būvlaukumus, redzama apmēram tāda pati vecā aina. Joprojām lielākā daļa silikāta ķieģeļu, arī parastie māla ķieģeļi, pēc tēvu vecu metodēm no automašīnām tiek vienīgi izgāzti zemē. Tā būtu prakse.

Pēc Būvmateriālu rūpniecības ministrijas datiem pašlaik speciālās paketēs pārvadā 10% silikāta ķieģeļu, jo trūkstot paketēšanas līdzekļi. Pastāv cerības, ka tuvākā nākotnē šis rādītājs palielināsies līdz 50% un tālākā nākotnē pat līdz 80%. Celtniekiem vienmēr būtu jāatved atpakaļ paliktņi, diemžēl prakse... Jā, tā jau ir atkal teorija!

Un tikai vienā aspektā vērojama teorijas un prakses vienība. Gan teorijā, gan praksē pavisamīgi zemē nosviests ķieģelis drūp.

A. JORIKS

Neveiksmīgs vietnieks

Tas notika devītā kantora vienpadsmitajā filiālē. Vecākais reķinvedis Miķelsons kādu dienu pie sava rakstamgalda uz britiņu ielaidās saldā snaudā. Pamodies viņš vietniekam, kas sedēja pie otra rakstamgalda, bilda:

— Divainu sapni redzēju... It ka būtu iesnauadies, un tieši tajā brīdī istabā ienāk jaunais priekšnieks.

— Tas nebija sapnis, — vietnieks teica. — Priekšnieks patiešām bija ienācis.

— Kāpēc tad nepiebibstījāt man pie sāniem?

— Nepaspēju.
— Un ko viņš teica?
— Pajautāja, vai jums bieži tā gadās.
— Un ko jūs atbildējāt?
— Es, protams, centos jūs aizbildināt. Teicu, ka šonedēļ tā jums gadījies pirmo reizi. Atvainojiet, aizmirsu, ka šodien pirmdienā. Piemirsās...
«Pirmo reizi? Piemirsās? Zinu, putniņ, kā tev piemirsās! Uz manu krēslu esi sācis glūnēt...» — Miķelsons nodomāja un sāka rakstīt iesniegumu. Par sava vietnieka neatbilstību ieņemamajam amatam.

Vīru izvēlējās no pirmā acu uzmetiena, bet kāzu kleitu pēc piedesmitā.

Lai parādītu savu cēlsirdību, vizizdevīgāk ir piedāvāt palīdzību tiem, kam tā nav vajadzīga.

Cilvēka īpašības visradikālāk spēj mainīt raksturojums.

Viens otrs baidās pāriet savu Rubikonu tikai tāpēc, ka nav gumijas zābaku.

C. MELAMEDS

— NĀC DROŠI, NEBAIDIES! MĒS TIKAI PAPRIECĀSIMIES PAR GRIESTU DIZAINU.

U. MEZAVILKS

КРОКОДИЛ

— LOCĪTAVĀS LAUŽ. ATKAL LAIKAM BŪS LIETUS.

V.UBOREVIČS-BOROVSKIS

RAZOŠANAS TRIKS.

G.VAĻH

— ATNĀC..., IERAUSIM PA GLĀŽĪTEI... KĀRTIS UZSPĒĻESIM... PA-DEJOSIM! KUR SENCĪ! TELEVIZORU SKATĀS.

I.GUROVS

ADMINISTRATĪVĀ VIESUĻVĒTRA

Viss sākās pērnā gada maijā. Zaļoja zālite. Spīdēja saulīte. Pie debesīm nebija ne mākonīša.

Maija vidū Vietējās rūpniecības ministrijas Apvienotās automatizētās vadības sistēmas galvenais konstruktors Zinātniskās ražošanas apvienības «Progress» skaitļošanas centra direktors E. Jaunzems kopā ar vadošiem centra darbiniekiem bija komandēts uz Tadžikijas un Uzbekijas Vietējās rūpniecības ministriju skaitļošanas centriem. Pieredzes apmaiņai. Un sadarbības līgumu parakstīšanai.

Komandējuma pēdējā diena Tadžikijas PSR Vietējās rūpniecības ministrijas un ZRA «Voshod» vadība lūdza E. Jaunzemu un viņa vadīto grupu kā augsti kvalificētus speciālistus aizkavēties vēl dažas dienas, lai informētu ministrijas darbiniekus par automatizēto vadības sistēmu attīstības tālākām perspektīvām, problēmām un to risinājumiem Latvijā. Lai piedalītos ministrijas kolēģijas sēdē. Lai sniegtu praktisku palīdzību.

E. Jaunzems pa teletaipu nosūtīja ZRA «Progress» ģenerāldirektoram P. Brūnam lūgumu pagarināt komandējumu. Tāda paša satura teletaipogrammu Tadžikijas PSR vietējās rūpniecības ministra vietnieks M. Mirzajevs nosūtīja Latvijas PSR vietējās rūpniecības ministra vietniekam L. Serkovam. Biedrs L. Serkovs uz saņemtās teletaipogrammas uzrakstīja rezolūciju:

«b. Brūnam. Jūsu domas un vēstuli».

Vēl it kā nekas neliecināja par ZRA «Progress» dziļās briesmošās viesuļvētru. Bet draudīgi padebeši jau savilka virs skaitļošanas centra direktora E. Jaunzema galvas. Nezināms «labvēlis» pa telefonu informēja ZRA «Progress» vadošos darbiniekus, ka E. Jaunzems uz dienvidiem devies izklaidēšanās braucienā. Un, lai nebūtu garlaicīgi, paņēmis līdzi vēl dažus darbiniekus.

Atbildi uz savu lūgumu pagarināt komandējumu E. Jaunzems nesaņēma. Arī Tadžikijas PSR vietējās rūpniecības ministra vietnieks veltī gaidīja atbildi. Ģenerāldirektors P. Brūns klusēja līdz 21. jūnijam. Bet 21. jūnijā pēma papīru un rakstīja pavēli: «1. ZRA «Progress» skaitļošanas centra direktora E. Jaunzema komandējumā nelikumīgi vadīto laiku no 20. līdz 24. maijam uzskatīt par neattiecinātu darba kavējumu.

2. Galvenajam grāmatvedim attaisnotā darba kavējuma gaitu izslēgt no komandējuma maksas un neizmaksāt darba lgu par šīm dienām.

3. Jautājumu par E. Jaunzema urpmāko izmantošanu direktora matā izskatīt pēc viņa atveseļšanās.»

Atgadījums bija fejetona cieģis, un pērnā gada 19. numurā

«Dadzis» publicēja kritisku materiālu «Gaidiet pavēli!».

Diemžēl ģenerāldirektors P. Brūns izsacīto kritiku uztvēra kā personisku apvainojumu. Redakcija saņēma P. Brūna vēstuli ar prasību atsaukt publicēto feletonu. Ģenerāldirektors bija ļoti kategorisks:

«Loģiski spriežot, Jaunzems jau Rīgā bija ieplānojis neatgriezties no komandējuma norādītajā termiņā...»

Diemžēl iestāžu vadītājiem ar loģisku spriešanu vien ir par maz. Ja rodas šaubas, ikviens var noskaidrot, cik tās ir pamatotas, lietišķā sarakstē. Šai gadījumā — ar attiecīgo republiku ministriem: tā un tā, lūdzam precizēt, ko īsti un kādā laikā mūsu darbinieks komandējumā paveicis. Taču ģenerāldirektoram P. Brūnam pietika ar paša loģiku.

Radās paradokss stāvoklis. Likums prasa vispirms pierādīt vainu un tikai pēc tam sodīt. Šajā gadījumā viss tika darīts otrādi: E. Jaunzemu sodīja, ņemot par pamatu ģenerāldirektora loģiku un anonīmu telefona zvanu. Mēs apgalvosim, ka tu esi ļaunprātīgs darba kavētājs, bet tu pierādi, ka tā nav!

E. Jaunzems bija spiests lūgt Uzbekijas un Tadžikijas PSR Vietējās rūpniecības ministriju darbiniekus apstiprināt viņa paveikto darbu Dušanbē, Samarkandā un Taškentā. Gan komandējuma, gan iepriekš neparedzēto apstākļu spiestā komandējuma pagarinājuma laikā. Izskatījusi atsūtītos dokumentus, Rīgas pilsētas prokuratūra lūdza LPSR Vietējās rūpniecības ministriju vēlreiz rūpīgi pārbaudīt ģenerāldirektora paveiktā atbilstību reālajiem faktiem.

Viesuļvētrai nu, liekas, vajadzēja norimt. Atklāti sakot, grūti pat iedomāties stāvokli, ka vadošu speciālistu grupa, ieradusies komandējumā uz citu republiku, atteikties izpildīt atbildīgu vietējās ekonomikas vadītāju lūgumu palīdzēt kolēģiem. Un ka grupas vadītāju sodītu par šādu palīdzību.

Diemžēl viesuļvētra ne tikai nenorima, bet pieņēma spēkā.

6. septembrī ZRA «Progress» ieradās Vietējās rūpniecības ministrijas kontroles un revīzijas nodaļas darbinieki. Revīzijas mērķis, dokumentu valodā runājot, bija «pārbaudīt komandējuma līdzekļu izmantošanas pareizību un lietderību ZRA «Progress» 1985. gada maijā». Lūdzu ievērot — nevis ģenerāldirektora P. Brūna pavēles likumību un atbilstību reālajiem faktiem, nevis komandējuma pagarinājuma nepieciešamību, bet gan «komandējuma līdzekļu izlietošanas pareizību!»

Komisija neatrada par vajadzīgu revīzijas darbā uzaicināt piedalīties E. Jaunzemu. Ne kā

atbildētāju, ne kā patstāvīgas strukturālas vienības — skaitļošanas centra — direktoru, ne kā šī centra kredītu rīkotāju. Lai gan komisija pārbaudīja nevis ZRA «Progress» komandējuma līdzekļu izlietošanu, bet tikai un vienīgi E. Jaunzema komandējuma dokumentus. Aprobežojusies ar ģenerāldirektora P. Brūna paskaidrojumiem, komisija nesazinājās ne ar Dušanbi, ne ar Taškentu, bet tūlīt secināja:

«Pārbaudē apstiprinājis b. P. Brūna paskaidrojumus, ka b. E. Jaunzema komandējuma uzdevumā bija paredzēts darbs tikai Tadžikijas PSR Vietējās rūpniecības ministrijā.»

Nudien, autoritatīvas ministrijas komisijas cienīgs secinājums! Atliek vienīgi piebilst, ka tai pašā ZRA «Progress» komisijā, ja būtu vēlējusies, varēja iepazīties ar iepriekš minētā komandējuma uzdevuma oriģinālu. Un tur melns uz balta rakstīts:

«Komandējuma vieta: Taškenta (VRM Skaitļošanas centrs), Dušanbe (Skaitļošanas centrs).»

So dokumentu parakstījis pats ģenerāldirektors P. Brūns.

Neiedziļināsimies tālāk revīzijas aktā. Pievērsīsimies atkal viesuļvētrai. Citiem vārdiem — notikumam tālākai attīstībai.

6. septembrī tiek izdarīta revīzija.

18. septembrī, gandrīz divas nedēļas pēc komisijas darba beigšanas, Vietējās rūpniecības ministrija nosūta vēstuli ģenerāldirektoram P. Brūnam ar norādījumu atcelt pavēles 1. un 2. punktu.

20. septembrī ģenerāldirektors P. Brūns paraksta jaunu pavēli: «Saskaņā ar VRM rakstu, papildinot ZRA «Progress» 1985. gada 21. jūnija pavēli Nr. 105-k «Par Nolikuma par dienesta komandējumiem» pārkāpumiem, ņemot vērā papildus iesniegtos dokumentus, pavēlu: Šīs pavēles 1. un 2. punktu atcelt.»

Pavēles aprakstītajā daļā, kā arī trešais punkts — par E. Jaunzema atbrīvošanu no darba — paliek bez izmaiņām.

Visai kuriozs dienesta dokuments! Atceļot pirmo un otro pavēles punktu, it kā tiek izpildīts prokuratūras un ministrijas norādījums. Bet tai pašā laikā aprakstītajā pavēles daļā E. Jaunzems joprojām tiek dēvēts par tīšu darba kavētāju, kurš saskaņā ar pavēles neatcelto 3. punktu jāpadzen no darba.

Tiesa, juristi uzskata, ka divu pavēles punktu atcelšanas rezultātā pavēle bija zaudējusi juridisko spēku un to mērīgi varēja nodot arhīvā. Pavēli arhīvā nenodeva. Gluži otrādi. 11. oktobrī ģenerāldirektors P. Brūns, atsaucdamies uz juridisko spēku zaudējušo pavēli, respektīvi, uz šīs pavēles 3. punktu, parakstīja kārtējo pavēli:

«ZRA «Progress» skaitļošanas

centra direktoru b. E. Jaunzemu atbrīvojot no darba ar 1985. gada 16. oktobri saskaņā ar Darba likumdošanas kodeksa 254. panta 1. daļu.» (Par vienreizēju rupju disciplīnas pārkāpumu. — Red.)

Kā viens no atbrīvošanas iemesliem pārstāstīts revīzijas komisijas slēdziens:

«Dienesta komandējums uz Taškentu un Dušanbi nebija paredzēts Skaitļošanas centra tematiskajā darba plānā 1985. gadam.»

Divaini, bet fakts, ģenerāldirektors P. Brūns aizmirsis, ka pašrocīgi parakstīja gan komandējuma uzdevumu, gan pavēli par komandējumu, gan komandējuma apliecības, neprasidams tematisko plānu.

Tālāk pavēlē teikts:

«Skaitļošanas centra direktors E. Jaunzems nav ierobežojis kopā ar viņu komandēto personu skaitu, t. i., bez ZRA «Progress» vadības ziņas vienu un to pašu jautājumu risināšanai papildus nosūtīti programmas nodaļas priekšniece L. Sapožņika un projektēšanas nodaļas priekšnieks N. Bogdančenko.»

Jādomā, ģenerāldirektors P. Brūns vairs neatceras, ka 1983. gada 14. jūnijā ir parakstījis pavēli, kurā teikts:

«Skaitļošanas centra direktoram ir tiesības sūtīt komandējumus skaitļošanas centra darbiniekus.»

Un vēlreiz 20. septembra pavēle:

«E. Jaunzems patvaļīgi pagarinājis komandējumu sev un saviem padotajiem par piecām dienām, neraugoties uz to, ka atļauja nebija saņemta ne mutiski, ne rakstiskā veidā.»

Divaina, ļoti divaina motivācija. Atgādināsim šai sakarā feletonu «Gaidiet pavēli!», kur, starp citu, teikts:

«Atbildes vietā uz lūgumiem par komandējuma pagarinājumu... sekoja dziļdomīga klusēšana, lai gan teletaipa sakari ir abpusēji. Bet klusēšana, kā juristi zina, uzskatāma par piekrišanu.»

It kā nebūtu dokumentu, kas apliecina E. Jaunzema darbu komandējumā. It kā nebūtu dokumentu, kas reglamentē dienesta komandējumu kārtību...

Lai reiz par visām reizēm apurētu administratīvo viesuļvētru, Rīgas pilsētas prokurors A. Alksnis nosūtīja ZRA «Progress» ģenerāldirektoram P. Brūnam protestu ar katgorisku prasību atcelt nelikumīgo pavēli un izmaksāt E. Jaunzemam algu par piespiedu darba kavējumā pavadītām dienām.

Ģenerāldirektors P. Brūns protestu pārsūdzēja. Viesuļvētra, kas sacelta ap E. Jaunzemu, nevar un nevar rimties! Tāpēc, šķiet, ir pienācis laiks izvērtēt šīs administratīvās parādības cēloņus.

A. BRĀLĪTIS

PĀRBRAUKTUVES . . .

Ceļi ved visur. Arī uz dažādām organizācijām. Bet, šīs organizācijas atrodas dzelzceļa malā, tad ceļi uz tā ved pār dzelzceļa pārbrauktuvēm.

Par šādiem ceļiem un dzelzceļu pārbrauktuvēm atbildīga ir organizācijas, kuras tos izmanto.

Par četrām dzelzceļa pārbrauktuvēm Katlakalna ielā atbildīgas dažādas organizācijas. To vidū Lielpanelu ēku celtniecības rūpnīca, Lielpanelu ēku celtniecības trests rūpnieciski tehnoloģiskās komplektācijas pārvalde u.c.

Ko nozīmē šī noslēpumainā vārdkopa — jārupējas par kārtību? Tas nozīmē — pie dzelzceļu pārbrauktuvēm atbildīgajām organizācijām jāuzstāda satiksmes noteikumos paredzētās ceļazīmes, barjerām pie dzelzceļa pārbrauktuvēm jābūt kārtībā, asfalta segumam jābūt nevainojamam.

Tik vien.

A. NITA

Fotografējis I. CELMS.

FELIKSS KRIVINS

TREPJU PAKĀPIENA ATKLĀSME

Esmu trepju pakāpiens. Maziņš un ne visai ievērojams. Gājējs, kam jāsteidzas, var lēkt man pāri. Vai arī — lēkt pāri kaimiņam, bet uz manis atsperties.

Mēs, pakāpieni, visi esam vienādi, atšķiramies tikai ar ieņemamo stāvokli. Viens atrodas augstāk, cits zemāk. Ja mūs nolīdzinātu, kāpņu vairs nebūtu.

Bet tā mēs esam kāpnes. Tiecamiem augšup. Un nolaižamiem lejup. Mums ir divi virzieni: augšup un lejup.

Lejup iet vieglāk. Tāpēc, ka tad redzi tikai tos gājējus, kas atrodas par tevi zemāk, un tad rodas iespaids, ka uz kāpnēm tu esi pašā augšā.

Bet, kāpjot augšup, redzi tikai tos, kas atrodas virs tevis, un tad rodas iespaids, ka tu esi pašā apakšā.

No tā piemētas aizdusa un vispārējs vājums. Nav viegli just, ka tu esi zemāk par visiem.

Tāču, lai kā tu justos, galvenais — esi savā vietā. Galvenais mūsu virzības noteikums — turēties vienā vietā.

Ar ko mēs atšķiramies cits no cita? Ne jau ar virzienu, ne ar kustību, bet ar ieņemamo stāvokli!

Tāpēc ir svarīgi, lai mēs stingri turētos savās vietās.

Bet, lai turētos, kas ir nepieciešams?

Pilnīgi pareizi: jābūt savā vietā.

1.
— ROKA ROKU MAZGĀ!

2.
— KUR MAZGĀŠANĀS, TUR ZIEPES!

— KAIMIŅŠ DABOJIS PRĒMIJU PAR KAUT KĀDU GAISA ATTĪRĪŠANAS IERIKTI...
— KĀ TADI CITIEM NAUDA NĀK NO GAISA, TIKAI TU NEPROTI...

U. MEZAVILKS

Jona Dubeltaukas padomi medniekiem

Negaidi no dabas dāvanas, ņem tās pats un kā tikai spēji. Ja medībās esi nošāvis kādu zaķi vai rāk nekā atļauts, tad virsnormas garausi paslēp mugursomā pašā dibenā. Ziņkārīgajiem paskaidro, ka tur tev ir rezerves veltenī, tāpēc mugursoma tā uzblīdusi.

Patronas pielādē ar skrošu malsījumu, jo nekad nevar zināt, kāds zvērs izskries no meža: lācis, irbe, vāvere, lapsa, teteris vai zaķis.

Medībās ar dzinējiem nostāties uz līnijas tā, lai būtu redzami kaimiņi. Ja tev liekas, ka viņi stāv par tuvu, pāris reizes notēmē viņiem stilbos, it kā izmēģinot bīsi. Ja tad viņi nemanīsies kaut kur tālāk, pacienties šaut uz līnijas izskrējušo zvēru tā, lai daļa skrošu trāpītu kaimiņam zābaku papēžos. Šādā veidā būs nošāvis divus zaķus uzreiz.

Saut vajag nekavējoties, tiklīdz pamani, ka biežnā kaut kas melnē un brākšķ zari. Ja trāpīs dzinējam, viņš pats būs vainīgs, ko lien!

Ja aiz pārskatīšanās nošāusi mežsarga raibo cūku, necenties lestāstīt, ka tas ir par cūku pārvērties mežakullis, zūdi tūlīt krūmos.

Ja zvērs, ko nogāza kaimiņš, vēl tirina kājas vai kustina asti, žigli skrien tam klāt un šauj no abiem stobriem kādā celmā vai cinī. Pēc tam grāb ciet medījumu un, kliegdam «Trāpīju!», laidies prom!

Kad dzīšana beigusies, patronas no stobriem ārā neņem,

atstāj bīsi pielādētu; neviens iepriekš nevar pateikt, kad un no kurienes zvērs izskries. Ļoti svarīgi ir ievērot personiskās drošības noteikumus — pielādētas bīses stobriem vienmēr jābūt pagrieztiem uz priekšā ejošā mednieka muguras pusi.

Medību pārtraukumos nekad nedzer vairāk par pusstopu. Ja neievērosi mēru, visi zvēri sajuku vienā barā un nezināsi vairs, kuru lai šauj vispirms.

Paēdis sakop savu maltītes ieturēšanas vietu. Tukšās konservu kārbas uzkabini uz egļu zariem, izgrezno tās ar smēķu galiem un papīriem, kuros bija letītas desas. Pudeles vislabāk ir uzspraut turpat blakus konservu kārbām. Kad pūtīs vējš, jauki skanēs.

Vislielākais ātrums, ko skriešams spēji attīstīt medību inspektors, ir piecpadsmit kilometri stundā. Mednieks, kam nav medību atļaujas, toties mugursomā trīs zaķi, stundā noskrien astoņdesmit kilometrus. Ja viņu vajā nevis viens inspektors, bet divi, ātrums attiecīgi palielinās. Tomēr, medījot bez atļaujas, lai arī ātruma ziņā tev būs tik ievērojams pārsvars, nav leteicams attālināties no krūmiem vairāk par trīsdesmit metriem, tāpēc ka pēkšņi var gadīties nepatīkami pārsteigumi; viltīgi paslēpušies ķērāji, ielenkšana, par veceni pārgērbies medību inspektors un citas briesmas. Ja no inspektora aizmukt neizdodas, tad viņam ir jāpaskaidro, ka medību atļauja pie drauga, kurš tūp viņā pusē aiz kalniņa.

Mednieks nav nekāds frakā tērpies grāfs. Medībās dodies pēc iespējas vairāk nodriskātās drēbēs, nemazgājies un nesukvies. Pie tāda mednieka labāk nāk zvēri un it īpaši meža cūkas: pēc smakas notur viņu par savējo.

Un pēdējais: ko darīt, ja tevi tomēr izmet no mednieku pulka!

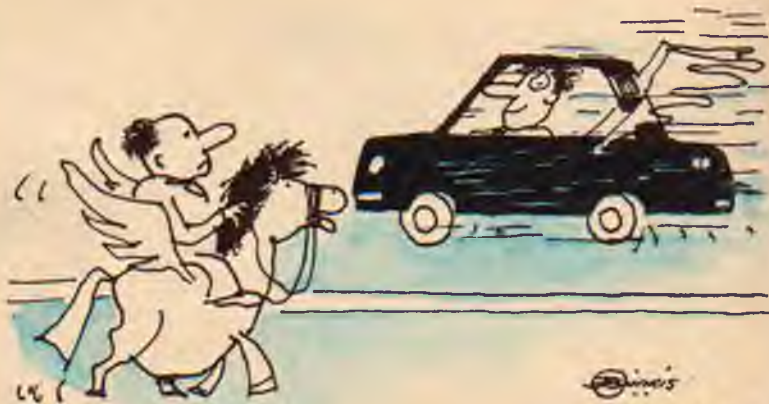
Tad vari iet bekot.

ERUSMANIS

I. MELGAILIS

LBRIŅKIS

ANATOLS POTEMKOVSKIS

(«Szpilki», Varšava)

VIENKĀRŠĪBA

Palēnām gājām uz restorānu «Kokoss», kad Bezpalčiks teica:

— Ja es vinnētu loterijā simt miljonus, tad zinātu, ko ar tiem darīt.

— Nav tādas loterijas, — baronese Solovejčika aizrādīja.

— Nav gan, — Bezpalčiks piekrita. — Bet, ja būtu, tad es zinātu, ko ar šo naudu iesākt.

— Maz ticams, ka vinnētu, — dzejnieks Košons piezīmēja.

Bezpalčiks paraustīja plecus:

— Es neanalizēju vinnesta varbūtības pakāpi, es tikai pateicu, ka zinātu, ko darīt ar naudu, ja man laimētos. Varat būt mierīgi, ka zinātu!

Tas skanēja pārliecinoši.

— Lai tā būtu, — Zizja sacīja. — Ko tad tu darītu, ja tev laimētos?

— Nopirktu mājiņu netālu no pilsētas, — Bezpalčiks teica.

— Laba doma, — baronese Solovejčika piekrita. — Ko vēl?

— Pēc tam nopirktu automašīnu. Kartīgu, lielu automašīnu, lai varētu braukt uz pilsētu.

— Ko vēl? — dzejnieks Košons jautāja.

— Atdotu automašīnu remontā, lai būtu kā jauna. Mājiņu arī izremontētu.

— Prātīgi izdomāts, — priekšsēdētājs Ščavnica uzslavēja. — Ko pēc tam?

Bezpalčikam viss jau bija izdomāts.

— Nopirktu mēbeles, — viņš tūlīt atbildēja.

— Televizoru, videofonu, stereofonisko garnitūru, lūk, tādas mantas. Un visu nokrāsotu baltā un zilā krāsā. Māju, automašīnu, mēbeles, visu pēc kārtas.

— Kāpēc? — baronese Solovejčika brīnījās.

— Nezinu, — Bezpalčiks vaļsirdīgi atbildēja. — Tā man rādās. Bagātniekiem mēdz būt savi untumi.

— Skaidrs, — priekšsēdētājs Ščavnica teica. — Kas pēc tam?

Bezpalčiks pirmoreiz neatbildēja tūlīt, bet sāka gudrot. Acimredzot viņš bija visu izdomājis tikai līdz šai vietai. Pēkšņi viņam ienāca prātā laba doma:

— Es apsēstos un uzsmēķētu.

Atgriezāmies reālu mērogu pasaulē.

— Uzsmēķēt var arī tāpat, — dzejnieks Košons teica.

Bezpalčiks palocīja galvu.

Apsēdamies uz soliņa.

Bija ļoti patīkami.

Vadošā spēļu futbola komanda «Barcelona» turpmāk izmantos Magu biedrības pakalpojumus. Biedrība Informēs futbola kluba vadību, kādus futbolistus derētu iesaistīt paredzamajās sacīkstēs. Īpaši apmācīti astrologi noteiks, kādas mēness fāzes un zvaigžņu konstelācijas ir vislabvēlīgākās futbola komandai. Futbola kluba vadība levēros zvaigžņu tulku ieteikumus, sastādot sacīkšu grafiku.

ASV avīzēs parādījās sludinājumi: «Pasteidzieties! Jūs varat zaudēt izdevību iegūt lielisku zemes gabalu gleznainajā apvidū Olimpa kalna piekāje uz Marsa.» Gruntsgabalu izpārdošanu organizē Kolorado štata universitātes planetārija direkcija, lai glābtos no bankrota.

Pēc angļu zoologa Viljama Fulla domām, Kalifornijas (ASV) ēzeļi ir apveltīti ar lielisku laika izjūtu. Fermā, kurā zoologs clemojās, darbos izmantoja tikai ēzeļus. Bez jebkādas komandas ēzeļi pārtrauca darbu tieši pulksten divpadsmitos, lai dotos pilsdienās, un neviens nespēja viņus piespiest darbu turpināt.

Brisbenā (Austrālijā) notika konkurss goda nosaukuma «Labākais pavārs» iegūšanai. Uzvaru izcīnīja Džons Kokorans. Pēc balvas pasniegšanas atklājās, ka uzvarētājs savā laikā ir beidzis cūku nobarošanas kursu.

Amerikas Savienotajās Valstīs sakarā ar enerģētikas krīzi tika ieviesti automašīnu ātruma ierobežojumi. Ierobežojumu ieviešanu kontrolē autoinspekcija ar radaru palīdzību. Taču drīz dažas firmas sāka piedāvāt lielu ātrumu celnītājiem pretradaru aparātus, kas jau laikus brīdina autovadītājus par to, ka tuvumā darbojas autoinspekcijas radars. Autoinspekcija savukārt apgādāja savus patruļautomobiļus ar jauna veida radaru, kas mašīnas ātrumu spēj noteikt sekundes laikā.

Kādā Norvēģijas avīzē bija ievietots šāds sludinājums: «Lurium 3000 x — ASV ražots brīnumlīdzeklis atdod plikgalvjiem matu rotu, dziedina visas slimības un samazina benzīna patēriņu automobiļiem par 15—20%.» Uz sludinājumu atsaucās 300 interesentu.

Kāds burvis Nicā (Francijā) parādīja žandarmam, kā 50 centu monētu pārvērst 500 franku banknotē. Sajūsmināts par triku, žandarms ar savu kolēģi apmeklēja burvi, lai tas pavairotu viņu ietaupīto un patapināto naudu, kas bija atnesta koferī. Pēc trim dienām viņi drīkstēja mājās koferi atkal atvērt. Tajā viņi atrada tikai laikrakstu izgrizumus.

RIETUMEIROPAS SITUĀCIJA.

GENCO SIMEONOV
[«Stāršel», Solija]

Visi runā, ka es esot parādā ārzemju bankām 1700 dolāru. Parādā Starptautiskajam valūtas fondam un Starptautiskajai attīstības bankai — šiem pasaulē lielākajiem kreditoriem. Runā, ka mēs, urugvajieši, visi esot parādnieki. Gan klātesošie, gan prombūtnē esošie, gan bijušie emigranti, gan eksplotieslodzītie — mēs visi esot parādā ārzemju bankām pa 1700 dolāriem katrs. Runā, ka argentīnieši, peruāņi un meksikāņi arī esot parādnieki. Ka būt parādniekam, tas vispār esot raksturīgi mūsu demokrātijām, kā vecām, tā jaunām. Aizņemam nedaudzi, bet parāds tiek sadalīts starp visiem — bagātajiem un nabagajiem, militārpersonām un civilajiem. Turklāt tiek dalīts stingri vienlīdzīgās daļās, jo demokrātija nozīmē vienlīdzību. Atlaides netiek dotas nevienam — ne tiem, kuri aizdevumu saņemšanas brīdī atradās cietumā, ne tiem, kuri bija trimdā. Parāds ārzemju bankām ir svēta lieta.

Bet, lūk, kādas man ir radušās šaubas. Ja es pati nevienam neesmu lūgusi aizdevumu un neesmu iztērējusi 1700 dolārus ceļojumam uz Havaju salām, vai tas nenozīmē, ka manā vietā, izmantodams manu vārdu, kāds cits saņēma šo naudu un brauca uz Havaju salām? Vispār tā ir kaut kāda metafizika — naudu ņēmis neesi, tomēr esi tik laipns — maksā! Kaut vai tāpēc, ka nesi piedzimis Eiropā vai Amerikā, kur pienākas dzimt cilvēkiem, kas aizdod nevis aizņem. Vai tas nenozīmē, ka man jāuzņem savs parāds kā liktenīga neizbēgamība? Ka es esmu kaut kādu noslēpumainu personu kaut kur Vašingtonā vai Tokijā noteiktās kārtības upuris?

— Maksā! — kreditori prasa. Bet man nav ar ko maksāt. Es nevaru ieķīlāt māju, tāpēc ka tā nav mana, es nevaru pārdot automašīnu, tāpēc ka nekad neesmu to pirkusi par 1700 dolāriem, nedz ieķīlāt vecmāmiņas dārglietas, tāpēc ka viņai to nekad nav bijis.

Kā būtu, ja es uzrakstītu romānu? Ja es uzrakstītu romānu agrāk, nekā būš pienācis parāda atdošanas termiņš, tad 10 procentus no honorāra varēs atdot mana parāda daļas dzēšanai, kā to ierosina peruāņu prezidents Alans Garsija. Bet vai atlikušās naudas man pietiks, lai dzīvotu tālāk? Fidels Kastro

ir radikālāks, viņš ierosina vispār neņemt maksāt. Un, ja runājam godīgi, šāds lēmums ir tikamāks gan manam prātar gan manam makam.

Bet, ja es nesamaksāšu savus 1700 dolārus — vai vismaz 170, tas ir, 10 procentus —, tad SVF un SAB mē visus sodīs, vairs neko nedos uz parād. Bet tas nozīmē, ka visi Latīņamerika militāristi būs spiesti braukāt pa mūs pilsētu laukumiem ar 40. gadu paraug tankiem. Šā iemesla dēļ viņi slikti jūties, jo militāristiem, tāpat kā bērniem, patīk jaunas nevis vecas rotaļlietas. Vairs necels namus un nebūvēs rūpnīcas, kas, starp citu, arī nemaz netiek darīts, lai gan aizdevumus ņem tieši šādām vajadzībām.

Man liekas, ka viss ir ļoti nopietni: ja es nemaksāšu, tad SVF un SAB vairs neaizdos naudu tiem, kuri to prasa, uzdodamies par mani. Bet, ja bankas vairs neaizdos, kam tad bankas vispār ir vajadzīgas? Ko darīs bagātie bankieri, ja nebūs nabadzīgo valstu, kas lūgtu aizdevumus? Bet ja nebūs bankieru, vai gan tad neies bojā visa Rietumu ekonomika?

Sākumā mani pārņēma šausmas, ka 1700 dolāru dēļ, kurus es nesamaksāšu, var iet bojā sistēma, kurā es esmu dzimusi, ticējusi un cietusi, bet tad es sapratu, cik tālredzīgas ir bankas. Un, lūk, es esu uz tuvāko ārzemju bankas filiāli, ļoti pieklājīgi 4. lodziņā lūdzu jaunu kredītu, saņem naudu, un esu ar to pie 5. lodziņa, kur tikpat pieklājīgi lūdzu to pieņemt kā mana parāda procentus.

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

- Dzirdēju, tu esot sācis mazāk dzert.
- Neko nevar darīt. Kad dzeru vairāk, pa degunu sāk tecēt asinis.
- Šaprotu. Man arī ir tāda sieva.

Oficiants restorānā pienāk pie galdiņa.

— Atvainojiet, vai jūs esat pāns Jaroslavs? — viņš jautā. — Jūsu sieva lūdza jūs pie telefona.

— Lūdz, jūs sakāt! Tad tas būs kāds cits pāns Jaroslavs!

- Nopirku sev jaunu spoguļi.
- Nu un!
- Jāsaka, mūsu rūpniecība vairs nerāž tādus spoguļus, kā, piemēram, vēl

pirms gadiem divdesmit. Kāds prieks bija toreiz uz tiem paskatīties!

Māte ar tēvu apspriežas.

— Nesaprotu, kas pēdējā laikā noticis ar mūsu meitu. Nevaru bilst ne vārda, kad viņai jau desmit vārdi pretī...

— Tev taisnība, tēvs. Ja meitas uzvedība nemainīsies, viņa būs jādod pār-audzīnāšanā vai arī jāmaca par pārdevēju.

- Nāku no skaidstuma kopšanas kabineta! — Nellija draudzenei lepnī paziņo.
- Un tas, kā vienmēr, bija slēgts!

Šai numurā karikatūras zīmētas pēc Gunāra Bērziņa, Jāņa Briņķa, Luda Danilāna, Armina Lejļa, Imanta Melgaila, Uga Mežvilka, Adriāna Mukāna, Igora Palkova, Edvarda Rusmaņa, Tamāras Sergijenko un Andreja Vītes tēmiem.

— Mums ir laiks, laiks ir nauda, tāpat mēs, patiesību sakot, esam miljonāri.

«Dikobraz», Prāga

Jātnieks bez galvas.

— Ka jums nav kaut kāda parastā varde, to es varēju gan iedomāties!

«Eulenspiegel», Berlīne

— Esmu jūsu kalmiņš no lejas dzīvokļa. Ceru, jūs ne-traucē manas gultas čīkstēšana, kad es grozos, tāpēc ka nevaru lemt.

«Weekend», Londona

— Man nemaz nav vaja-dzīgs jauns kažoks, dārgais. Mani tikai kaitina valodas, ka tu to nespējot nopirkt!

«Billed Bladet», Kopenhāgena

— Mēs šeit sajuktu prātā aiz garlaicības, Nik, ja nebūtu atraduši tādu saprātīgu nodarbošanos!

«Mirror», Londona

«Karuzela», Lodza

«Urzica», Bukareste

Redakcijas kolēģija: I. Palkovs (galv. redaktors), H. Grundulis, A. Ivanovskis, O. Mačs, S. Matisāns, Ē. Ošs, E. Rusmanis (galvenais māksl. redaktors), A. Sondors (atb. sekretārs), A. Vīte (galv. red. vietnieks). Tehniskā redaktore M. Kairiņa. LKP CK izdevniecība, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redakcijas adrese: 226081, Rīga-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3. Telefoni: galvenā redaktora vietniekam — 463872, atbildīgajam sekretāram — 460331, vēstulju daļai — 469568.

Nodots salikšanai 20.12.85. Parakstīts iespiešanai 09.01.86. JT 00801. Formāts 70X10018. Ofseta tehnika, 2,58 uzsk. iespiest., 3,68 izd. I. Metiens 120 000 eks. Pasūt. Nr. 1711. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Дадзис» (Чертополох). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии. 226081, г. Рига, Баласта дамбис, 3. Адрес редакции: 226081, Рига-81, аб. я. 19. Дом печати, Баласта дамбис, 3. Отпечатано в типографии Издательства ЦК КП Латвии, 226081, г. Рига, Баласта дамбис, 3.

PEC ASV UN ANGLIJAS AIZIESANAS NO UNESCO
— Pareizi, Džon, ja šai kantorī džentlmeņiem vairs neļauj likt kājas uz galda,
tad mums tur vairs nav ko darīt!